

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

تیام خزاعی

نام آزمون: تکلیف درس دوازدهم فارسی یازدهم

تاریخ آزمون:

۱) معنی بیت «هم آنکه یکایک ز درگاه شاه / برآمد خروشیدن دادخواه» چیست؟

- ۱) در آن زمان، پشت سر هم برای عدالت خواهی از بارگاه شاه به در آمدند. ۲) در آن لحظه، ناگهان فریاد اعتراض ستم‌دیده‌ای، از کاخ شاه بلند شد.
۳) سپس اندک اندک، شاکیان به بارگاه حاکم در آمدند. ۴) بعد از آن، به آرامی نوای عدل و دادگری از همه جا به گوش درباریان رسید.

۲) مضمون همهٔ ابیات، به استثنای بیت ..... با یکدیگر تناسب دارد.

- ۱) آسمان کشتی ارباب هنر می‌شکند
۲) بگیرد از تو فلک داده‌های خود به لجاج
۳) فلک به مردم ندادن دهد زمام مراد
۴) دفتر دانش ما جمله بشوید به می
تکیه آن به که بر این بحر معلق نکنیم
چو کودکان که متاعی دهند و پس گیرند
تو اهل فضلی و دانش همین گناهت بس
که فلک دیدم و در قصد دل دانا بود

۳) ویژگی حماسه در کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) چرا رزم جُستی ز اسفندیار
۲) چو ده‌ساله شد در زمین کس نبود
۳) بر او (ضحاک) سال بگذشت مانا هزار
۴) فرستاد موبد بدان‌ها سوار
که او هست رویین تن و نامدار
که یارست با وی نبرد آزمود
به فرجام کار آمدش خواستار
شتر خواست از دشت جهرم هزار

۴) ترتیب آرایه‌های «جناس، تشخیص، مجاز، تضاد» در کدام ابیات است؟

- الف) پیش رفتار تو پا برنگرفت از خجلت
ب) ای نسیم کوی معشوق این چه باد خرم است
ج) پی دیدن خرامش سر کوچه‌ها ستادم
د) چگونه از خط حکم تو سر بگردانم
سرو سرکش که به ناز از قد و قامت برخاست
تا کجا بودی که جانم تازه می‌گردد به بوی
پی جلوهٔ جمالش در خانه‌ها نشستم
که من مطیعم و حکم تو پیش بنده مطاع

- ۱) الف، ب، د، ج
۲) ب، الف، ج، د
۳) ب، الف، د، ج
۴) د، ب، ج، الف

۵) همهٔ ابیات به استثنای بیت ..... پاسخ مثبت مردم به دعوت کاوه تحت عنوان بیت:

«بپوید کاین مهتر آهرمن است / جهان آفرین را به دل دشمن است» می‌باشد.

- ۱) چو کاوه برون آمد از پیش شاه
۲) سوی لشکر آفریدون شدند
۳) هم آن‌گه یکایک ز درگاه شاه
۴) همی رفت پیش اندرون مرد گرد
بر او انجمن گشت بازارگاه
ز نیرنگ ضحاک بیرون شدند
برآمد خروشیدن دادخواه
سپاهی بر او انجمن شد نه خرد

۶) کدام بیت بیانگر فضای حکومتی ضحاک است؟

- ۱) خلوت دل نیست جای صحبت اضداد / دیو چو بیرون رود فرشته درآید
۲) پری نهفته رخ و دیو درکرمهٔ حسن / بسوخت دیده ز حیرت که این چه بوالعجبی (تعجب‌آور) است
۳) رند عالم‌سوز را با مصلحت‌بینی چه کار؟ / کار ملک است آنکه تدبیر و تأمل بایش
۴) ز فکر تفرقه باز آی تا شوی مجموع / به حکم آنکه چو شد اهرمن، سروش آمد

۷) معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست است؟

- ترگ (کلاه‌خود)، خوالگیر (آشپز)، کرم (جوانمردی)، تفرّج (تماشا)، بارگه (خیمه)، دون (بالا)، دیده (چشم)، جیب (گریبان)
- یک ① دو ② سه ③ چهار ④

۸) نقش دستوری کلمات مشخص شده، در کدام گزینه درست آمده است؟

- ① شکفته شد گل حمرا و گشت بلبل مست
 ② به هست و نیست مرنجان ضمیر و خوش می‌باش
 ③ زبان کلک تو حافظ چه شکر آن گوید
 ④ من خود ای ساقی از این شوق که دارم مستم
- صلای سرخوشی ای صوفیان باده پرست (صفت)
 که نیستی است سرانجام هر کمال که هست (نهاد)
 که گفته سخت می‌برند دست به دست (قید)
 تو، به یک جرعه دیگر ببری از دستم (مضاف‌الیه)

۹) «سپردن» یعنی:

- ① قدم زدن ② مقاومت کردن ③ پایمال کردن ④ ایستادن

۱۰) در کدام بیت، دو حرف اضافه، برای یک متمم آمده است؟

- ① زیر ابر اندر آسمان خورشید
 ② هر درختی چو نوش‌لب صنمی ست
 ③ القصه در این زمانه پر نیرنگ
 ④ به دریا در منافع بی‌شمار است
- خیره چون در آب تیره نهنگ
 بر زمین تا به گه کشان‌دامن
 یک کشته به نام به که صد زنده به ننگ
 وگر خواهی سلامت بر کنار است

۱۱) «خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس کیهان خدیو» یعنی، فریاد بر آورد که ای .....

- ① مردان خدانشناس که از دیو نفس، دوری می‌کنید.
 ② شیر مردان که نعره تان حاکمان ستم‌گر را به هراس می‌افکند.
 ③ جوان مردان که از پادشاه جانبداری می‌کنید.
 ④ حامیان شاه دیو سیرت که از آفریدگار نمی‌هراسید.

۱۲) کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟

- ① من از بی‌قدری خار سر دیوار دانستم
 ② زمام دل به کسی داده‌ام من درویش
 ③ فلک به مردم نادان دهد زمام مراد
 ④ هنر خوار شد جادویی ارجمند
- که ناکس کس نمی‌گردد از این بالانشینی‌ها
 که نیستش به کس از تاج و تخت پروایی
 تو اهل فضلی و دانش همین گناهت بس
 نهان راستی آشکارا گزند

۱۳) «زخم» در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت معنایی دارد؟

- ① ز نیروی اسپان و زخم سران
 ② اگر بر جوشن دشمن زند تیغ
 ③ از آن چرم کآهنگران پشت پای
 ④ مشوی ای دیده نقش غم ز لوح سینه حافظ
- شکسته شد آن تیغ‌های گران
 به یک زخمش کند دو نیمه جوشن
 پیوشند هنگام زخم درای
 که زخم تیغ دلدار است و رنگ خون نخواهد شد

۱۴) همه آرایه‌های «تشبیه، حسن تعلیل و استعاره» در کدام بیت آمده است؟

- ① شد ز شراب شفق روی هوا لاله گون
 ② گرد از تخم بنی آدم برآرد آسمان
 ③ ساقیا یک جرعه‌ای زان آب آتشگون که من
 ④ فلک مر قلعه و مر باغ او را
- راز نهانی که داشت ساخت عیان از شراب
 دانه کی ماند به حال خویشتن در زیر آن؟
 در میان پختگان عشق او خام هنوز
 به پیروزی در افکنده است بنیان

۱۵) در بیت «بدان بی‌بها ناسزاوار پوست / پدید آمد آوای دشمن ز دوست» چند «ترکیب وصفی» وجود دارد؟

- یک ① دو ② سه ③ چهار ④

۱۶ معنی واژه‌ی «اگر» در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- ۱) اگر لطفش قرین حال گردد
- ۲) چو قسمت ازلی بی‌حضور ما کردند
- ۳) اگر ز مردم هشیاری ای نصیحت گوی
- ۴) چه باید مرا جنگ زابلستان
- همه ادبارها اقبال گردد
- گر اندکی نه به وفق رضاست خرده مگیر
- سخن به خاک میفگن چرا که من مستم
- وگر جنگ ایران و کابلستان

۱۷ مفهوم بیت «نباشم بدین محضر اندر گوا / نه هرگز بر اندیشم از پادشا» کدام است؟

- ۱) حضور من دلیل ترس من از پادشاه نیست.
- ۲) فکر نمی‌کنم مرا به عنوان شاهد بپذیرند.
- ۳) نمی‌ترسم و استشهادنامه را امضا نمی‌کنم.
- ۴) هرگز از پادشاه گواهینامه، دریافت نمی‌کنم.

۱۸ همه‌ی ابیات به جز بیت ..... با ابیات زیر قرابت معنایی دارد.

چهل و بی‌باکی شده فاش و حلال	دانش و آزادگی گشته حرام
واژگونه کرده عالم پوستین	رادمردان بندگان را گشته رام
۱) نمان گشت آیین فرزانتان	پراکنده شد نام دیوانگان
۲) هنر خوار شد، جادویی ارجمند	نهان راستی، آشکارا گزند
۳) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس	به دلش اندر آید زهر سو هراس
۴) شده بر بدی دست دیوان دراز	ز نیکی نبودی سخن جز به راز

۱۹ کدام گزینه اغراق دارد؟

- ۱) تو گفتی بدرید دشت نبرد.
- ۲) همی خون زجوشن فرو ریختند.
- ۳) فرو ماند از کار دست سران
- ۴) دو اسب تکاور فرو برده سر

۲۰ مصراع «بدرید و بسپرد محضر به پای» یعنی استشهادنامه را .....

- ۱) گرفت و آن را زیر پا افکند.
- ۲) پاره کرد و به زیر پا انداخت.
- ۳) پاره کرد و ضربه‌ای بر پای او زد.
- ۴) پاره کرد و خود را در بارگاه او قرار داد.

۲۱ در کدام گزینه «مسند» وجود ندارد؟

۱) هم آنگه یکایک ز درگاه و شاه	برآمد خروشیدن دادخواه
۲) نمان گشت آیین فرزانتان	پراکنده شد نام دیوانگان
۳) هنر خوار شد جادویی ارجمند	نهان راستی آشکارا گزند
۴) چو ضحاک شد بر جهان شهریار	بر او سالیان انجمن شد هزار

۲۲ در بیت «پیوید کاین مهتر آهرمن است / جهان آفرین را به دل دشمن است»، معنی «پیوید» و منظور از «این مهتر» کدام است؟

- ۱) اقرار کنید - ابلیس
- ۲) پایداری کنید - کاوه
- ۳) جستجو کنید - فریدون
- ۴) حرکت کنید - ضحاک

۲۳ «را» در بیت زیر نشانه چیست؟

«پیوید کاین مهتر آهرمن است / جهان آفرین را به دل دشمن است»

- ۱) حرف اضافه
- ۲) نشانه مفعولی
- ۳) نشانه فک اضافه
- ۴) نشانه تبدیل فعل

۲۴ در کدام بیت پسوند استمرار «ی» به کار نرفته است؟

۱) چنان بُد که ضحاک را روز و شب	به نام فریدون گشادی دو لب
۲) تو هم باز آمدی ناچار و ناکام	اگر باز آمدی بخت بلندم
۳) باده ده باده خواهانم کردی	که حرام است با تو هشیاری
۴) اگر غم را چو آتش دود بودی	جهان تاریک گشتی جاودانه

۲۵ کدام واژه دچار تحوّل معنایی نشده است؟

- ۱) مزخرف
- ۲) یخچال
- ۳) کثیف
- ۴) سوگند